

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының техникалық тәрбие құралдарының және басқа да мәдени-ағарту мүлкінің, әскери газеттер мен журналдар баспаханаларының полиграфиялық жабдықтар жиынтықтарының заттай нормаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 20 сәуірдегі № 375 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 14 желтоқсанда № 12411 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2025 жылғы 7 қазандағы № 752 бұйрығымен.

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2025 № 752 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасы Бюджет кодексінің 69-бабының 2-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының техникалық тәрбие құралдарының және басқа да мәдени-ағарту мүлкінің, әскери газеттер мен журналдар баспаханаларының полиграфиялық жабдық жиынтықтарының заттай нормалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Бас қолбасшылығы (Р.Ф. Жақсылықов) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркегеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жолдауды;

3) бекітілген нормалар бойынша сатып алуды республикалық бюджеттен тиісті жылдарға бөлінген қаражат шегінде кезең-кезеңімен жүзеге асыруды;

4) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрық алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр

полиция генерал-полковнигі

Қ. Қасымов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Қаржы министрі
_____ Б.Т. Сұлтанов
2015 жылғы 16 қараша

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2015 жылғы 20 сәуірдегі
№ 375 бұйрығымен
бекітілген

**Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының техникалық тәрбие
құралдарымен және басқа да мәдени-ағарту мүлкімен, әскери
газеттер мен журналдар баспаханаларының полиграфиялық
жабдықтар жиынтықтарымен жабдықтаудың заттай нормалары
№ 1 заттай норма**

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының әскери басқарма органдары мен
бөліністерін техникалық тәрбие құралдарымен және басқа да
мәдени-ағарту мүліктерімен қамтамасыз ету

Р/с №	Атауы	Өлшем бірлігі	Норма бойынша тиісті	Пайдалану мерзімі	Заттай нормаларды қолдану саласы	Заттай нормаларды анықтауды және қолдануды нақтылайтын сипаттамалар
1	2	3	4	5	6	7
					Ұлттық ұлан Б а с қолбасшылығы ның, өңірлік қолбасшылық тардың (бұдан әрі - ӨңҚ), әскери-оқу орындарының (бұдан әрі - ӘОО), бригадаларды ң, полктардың , Бас басқарма (ӨңҚ басқармасы) бастықтарын ың, ЖОО кафедраларын ы ң кабинеттері,	Теледидар (теледидар қабылдағыш) — сымсыз арналар немесе арна бойынша берілетін суреттер мен дыбыстарды (

1	Теледидар	дана	1	7 жыл	рота, мәдени-танымдық орталық (бұдан әрі - МТО), клубтар, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), жеке орналасқан бөліністер (бұдан әрі - ЖОБ), баспахана және әскери газеттердің редакциялары, фото-бейне студия, спорттық команда, әскери оркестрлер, госпиталь (лазарет).	оның ішінде бейнесигналды енгізу қондырғысынан келетін теледидар бағдарламалары немесе сигналдарды, мысалы бейнемагнитофондардан немесе DVD-ойнатқыштан) қабылдауға арналған құрылғы.
2	D V D ойнатқыш	дана	1	7 жыл	Ұлттық ұланның, Әскери институттың, әскери бөлімдердің (бұдан әрі - ӨңК), Бас басқарма (ӨңК басқармасы) бастықтарының, ЖОО кафедраларының кабинеттері, рота, МТО, клубтар, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, баспахана және әскери газеттердің редакциялары,	DVD-ойнатқыш оптикалық дискіден ақпараттарды есептеу үшін оптикалық жетектері бар автономдық құрылғы.
3	Музыкалық орталық	дана	1	7 жыл	Музыкалық орталық - бірыңғай құрылғы түрінде орындалған, әртүрлі тасушылармен жұмыс істеуге мүмкіндік беретін, жоғары сапалы дыбыс жаңғырықты	

					фото-бейнестудия, спорттық команда, лазареттер.	аппаратураның тұрмыстық кешені.
4	Спутниктік телеантенна	дана	1	7 жыл	МТО, клубтар, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, бригадалар, полктар, батальон.	Спутниктік антенна - сигнал қабылдау (немесе беру) үшін.
5	Бейнекамера	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар, ЖОБ, ансамбль, редакция, Әскери институттың кафедралары, Өң Қ қолбасшылығы, спорттық команда.	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының шеңберінде өткізілетін деректі-оқу фильмдерінің бейнетүсірілімдерін, бейнероликтерді, жаттығуларды және іс-шараларды өткізу үшін.
6	Дыбыс күшейткіш аппаратура	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар, ЖОБ, ансамбль, редакция, Әскери институттың кафедралары, Өң Қ қолбасшылығы, спорттық команда.	Дыбысты күшейтуге арналған техникалық құрал.
						Электр сигналдарын күшейту және көркейту, электрондық аппараттардың көмегімен жинақтау, нәтижесінде дыбыс жасалатын музыкалық

7	Электрмузыкалық құрал	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар, ансамбль.	құрал. Өзіндік тембрі бар, әртүрлі құралдарды еліктіре алады. Электр музыкалық құралдарға терменвокс, электр гитаралар, электр органдар және т.б. жатады.
8	Фотоаппарат	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар, ЖОБ, ансамбль, редакция, Әскери институттың кафедралары, Өң Қ қолбасшылығы, спорттық команда.	Цифрлық фотоаппарат - оптикалық суреттерді жазу үшін жарық сезгіш материалдың орнына жартылай өткізгішті фотоматрица мен цифрлық естесі сақтайтын құрылғы, пайдаланылатын фотоаппарат. АЦТ көмегімен матрицадан шығатын теңдес сигнал цифрлық файлдарға айналады және фотоаппараттың немесе басқа сыртқы құрылғының жинағышында жазылады.
						Баян - бастармен және дайын (аккордтық) немесе дайын-таңдап

9	Баян	дана	1	7 жыл	МТО, клубтар , ансамбль.	алынған музыкаға ілесетін, оң клавиатурадағы толық хроматикалық дыбыс үйлесім қатарындағы түймелі-пневматикалық музыкалық аспап.
10	Пианино	дана	1	10 жыл	МТО, клубтар , ансамбль.	Пианино - ішекті-клавишалық музыкалық аспап, фортепианонның бір түрі, оның ішектері , декасы және механикалық бөлігі көлденең емес , тігінен орналасқан, осының салдарынан пианино рояльға қарағанда аз орын алады.
11	Ішекті халық аспаптар оркестрі	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар .	Оркестр домбыра мен балалайка, сондай-ақ гусли, баян, жалейка тұқымдастығы аспаптарынан және басқа да халық аспаптарынан тұратын құрал.
						Шағын эстрадалық оркестр – бұл музыкантшыл ардың-аспапшылардың

12	Шағын эстрадалық оркестр	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар	шағын ұжымы. Камералық ансамбльден айырмашылығы, оркестрде оның кейбір музыкантышлары унисонда ойнайтын топтар құрады.
13	Бильярд клубы (үлкен)	жиынтық	1	10 жыл	МТО, клубтар, спорттық команда.	Бильярдтық клуб – ерекше ережелер бойынша арнайы үстелде шаралармен ойнау ойыны. МТО және әскери бөлімдердің клубтарында орнатылады.
14	Үстел ойындары (дойбы, шахмат, домино)	жиынтық	1	2 жыл	МТО, клубтар, желілік батальондар, рота, әскери карауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, спорттық команда, оркестрлер, ансамбль.	Үстел ойындары - шағын заттар жиынтығына қатысты айла-шарғы жасауға негізделген ойын, ол толығымен үстелде немесе ойыншының қолында жайғаса алуы мүмкін. Үстел ойындарының құрамына арнайы алаң ойындары, карточкалық ойындар, сүйек және басқа ойындар кіреді.
						Танымал шертпелі

15	Гитара	жиынтық	2	2 жыл	МТО, клубтар, желілік батальондар, рота, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, спорттық команда.	ішекті музыкалық аспап (көбіне әр түрлі б ішекті болып келеді), дыбысталуы іші қуыс корпустың есебінен күшейуінен ішектер тербелісінің арқасында жүзеге асырылады. Заманауи акустикалық гитаралардың жан-жақты дыбыс түсіргіші болуы мүмкін.
16	Домбыра	жиынтық	2	2 жыл	МТО, клубтар, желілік батальондар, рота, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, спорттық команда.	Домбыра - бұл шертпелі музыкалық аспап, ол түрік халықтарының мәдениетінде кездеседі. Груша тәрізді және өте ұзын грифпен қазақ халқының екі ішекті шертпелі музыкалық аспабы.
17	Әртүрлі тақырыптағы фильмдер	жиынтық	1	2 жыл	МТО, клубтар, желілік батальондар, рота, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, спорттық команда, ансамбль, оркестрлер.	Әртүрлі тасымалдағыштағы фильмдер жиынтығы.

18	Жарық техникасы бар концерттік сахналық аппаратура	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар , ансамбль.	Жарық техникасы (түрлі-түсті музыкасы) бар концерттік сахналық аппаратура - б ұ л концерттер мен арнайы қойылымдарды қамтамасыз етуге арналған динамикалық түрлі-түсті музыкалық (жарық музыкалық) құрылғы.
19	Шағын дискілер ойнатқышы	дана	1	7 жыл	МТО, клубтар , ансамбль, әскери оркестрлер.	Шағын дискілер ойнатқышы - бұл ерекше құрал-жабдық . Әртістердің, көркем өнерпаздардың (өлең) орындаулары н ұйымдастыру үрдісінде кіші дискілерді, лазерлік CD - дискілерді ойнату және жазу үшін қажет.
20	Компьютермен және экранмен бірге мультимедиялық проектор	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар , ансамбль, бригада, полк.	Мультимедиялық проектор - автономдық оптикалық құрал, ол проекторға келіп түсетін ақпараттарды экранда үлкейтіп көрсету көмегімен үлкен экранда тайпақ тегіс

						кескінін құрады.
21	Софиттер	жиынтық	1	7 жыл	МТО, клубтар .	Софит - электркөтерм есінің көмегімен сахнады көтеретін және түсіретін жарық құралдарын ілуге арналған металл арматура.
22	Радиомикрофондар	жиынтық	2	5 жыл	МТО, әскери бөлімдердің клубтары, ансамбль, әскери оркестрлер.	Микрофон – арақашықтық та дыбыстарды сымсыз жеткізу үшін дыбыс тербелісі электрлікке қайта өзгеруі.
23	Мерзімдік басылым*	дана	1	-	ҰҰ Бас қолбасшылығы, ӨңҚ, ЖОО, бригадалар, полктер, ҰҰ Бас қолбасшылығы және ӨңҚ Бас басқармасының, бөлімдерінің және қызметтерінің бастықтары, роталар, МТО, клубтар, әскери қарауыл (әскери жедел резерв), ЖОБ, баспахана және әскери газеттердің редакциялары, фото-бейнест	Мерзімдік басылым – бұл газеттер мен журналдар, олар: - әскери қызметшілердің ой-өрісін кеңейту; - Қазақстан Республикасы Парламентімен қабылданған заңнамаларды ресми түрде жарияланғандығымен танысу; - әскерлердің жеке құрамын пункттің тұрақты орналасқан жеріндегідей, сондай-ақ

					удия, спорттық команда, әскери оркестрлер, госпиталь (лазарет).	далалық жағдайларда да ақпараттанды руды жүргізу үшін қажет.
--	--	--	--	--	--	---

Ескертпе:

* - мерзімдік басылымға жазылу бірінші басшы бекіткен тізімге сәйкес ұйымдастырылады.

№ 2 заттай норма

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының редакциялары мен баспаханалары үшін полиграфиялық жабдық, фото-бейнестудия үшін жабдық

Р/с №	Атауы	Өлшем бірлігі	Норма бойынша тиісті	Пайдалану мерзімі	Заттай нормаларды қолдану саласы	Заттай нормаларды анықтауды және қолдануды нақтылайтын сипаттамалар
1	Диктофон (портативті)	дана	1	7 жыл	Ұлттық ұлан Бас қолбасшылығының (бұдан әрі - ҰҰ БҚ), ӨңК және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Диктофон - оны кейін тыңдау және транскрипция лау мақсатында ауызша сөздерді жазу және жаңғыртуға арналған құрылғы.
2	Цифрлық және пленканы басуға арналған стационарлық фото-зертхана	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудиясы.	Стендтерді ресімдеу үшін мұрағаттық пленкалар мен цифрлық фотосуреттер ді басып шығару үшін
3	Фото-бейнестудияға арналған аппаратура	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудиясы.	Аэросъемкаларға арналған аппаратура.

4	Плоттер	дана	1	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Плоттер - электрондық сызбалардың, карталардың, суреттердің және басқа да графикалық ақпараттардың қағаз көшірмелерін алуға арналған құрылғы. Көрнекі үгіттердің кең форматты басылымдары үшін пайдаланылуы мүмкін.
5	Сым тігетін бір аппаратты машина	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының бөлімшелері мен бөліністері бойынша тарату үшін үлкен көлемде кітаптарды сыммен тігіп шығару үшін қажет.
6	Көшіру-көбейту машинсы	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары	Көшіру аппараты - қағазда және басқа да материалдарда құжаттардың, фотосуреттердің, суреттердің және басқа да екі қалыпты кескіндердің көшірмелерін алуға арналған құрылғы. Баспаханалық

					ж ә н е баспахана- лар ы.	машиналарға қарағанда аз тиражды кітаптарды, мұқабаларды және т.б. дайындау ү ш і н пайдаланылу ы мүмкін.
7	Үш түсті ризограф	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ы ң редакциялары ж ә н е баспахана- лар ы.	Үш түсті ризограф - басатын элементтерді құру үшін нысандық материалда (мастер-ленка) шағын тесіктерді қызумен күйдіріп жасалған, баспа нысанын пайдалана отырып жасалған баспа. Ризографиян ы бір түсті немесе көп түсті қағаздарда шұғыл көбейту үшін пайдаланады (толық түсті баспа мүмкін емес). Бұл тәсіл (20-дан 1.000 данаға дейін) көп е м е с тираждар өнімін басу кезінде экономикалы қ түрде тиімді . Түпнұсқа ретінде қағаз құжаттары немесе файлдар

						пайдаланылу ы мүмкін.
8	Ламинатор	дана	1	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және	Ламинатор – пенкамен жабу жолымен ақпараттарды механикалық зақымдардан қорғауға арналған жабдық.
9	Қағаз жойғыш	дана	3	10 жыл	баспахана лар ы.	Қағаздарды ұнтақтау және жою бойынша жабдық.
10	Фотооптика	дана	6	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудия с ы.	Фото түсірілімдер мен фото материалдар дың сапасын арттыру үшін.
11	Жарықтандыр у құралдарыны ң жиынтығы	жиынтық	1	7 жыл		Студиялық фото түсірілімдер мен бейне түсірілімдерді жүргізу үшін.
12	Сканер	дана	2	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және	Сканер - бұл қандай да бір объектіні (әдетте кескінді, мәтінді) талдап, объекті кескінінің цифрлық көшірмесін жасайтын құрылғы. Бұл көшірмені алу үдерісін сканерлеу деп аталады.
13	Степлер (электрлік)	(дана	3	7 жыл	баспахана лар ы.	Степлер - қағаз парақтарын металл қапсырмалар

						мен бекітуге арналған құрылғы.
14	Өрнектеуге арналған пресс	дана	1	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Фольгамен өрнектеу үшін пресс сығып шығаратын тарауға фольганы бір уақытта жаншып, әртүрлі материалдарға кескіндерді сығып шығаруға арналған. Кескін металл, резеңке немесе полимерлік клишелердің көмегімен беріледі, олар өрнектеу үшін жылыту элементтерінің прессаларында бекітіледі.
15	Металл пружиналы кітапша жасағыш	дана	1	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Кітапша жасағыш жабдық парактарды бекіту және фальцевалдау операцияларының орындау жолымен көп бетті кітапшаларды, буклеттерді, журналдарды және дәптерлерді шұғыл дайындауға арналған.
						А 3 + форматындағы баспа машинасы - кез келген

16	А 3 + форматындағы цифрлық басу машинасы	жиынтық	2	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	типтегі қағаздар мен картондарды қолдана отырып желімделген қағаз блоктарын дайындауға арналған. Блоктарды желімдеу үзбелі блоктар түрінде мұқаба ретінде және мұқабасыз жүргізуге болады. Мұқаба ретінде қағаз, картон, ПВХ және т.б. кез келген мұқабалық материалды пайдалануға болады.
17	Терможелімдеу машинасы	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Терможелімдеу машинасы – бұл терможелімдеу түбіршігінде кітаптарды немесе кітапшаларды дайындауға арналған аппарат.
18	Биговальдау машинасы	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Биговка - қағаз бетінде тіп-тік атыздарды безектеу операциясы. 175 г/мІ тығыздығымен қағады немесе картонды сызық бойынша

						кейіппен салу үшін қажет.
19	Фальцовщик	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә н е баспаханалар ы.	Фальцовка-ба спаханалық істе, кітап және кітапша басылымдард ы алу үшін фальцталған дәптерлердің беттерін тізбектеп орналастыруд ы сақтай отырып, шамалы көлемде және форматта парактарды дәптерлерге қабаттау үрдісі.
20	Парақты топтау құралы	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә н е баспаханалар ы.	Парақтарды топтау полиграфия өндірісіндегі басылып шыққаннан кейінгі үдеріске жатады. Оның мәні басылған парактар мен фальцталған дәптерлерді одан әрі өңдеу үшін белгілі бірізділікке сұрыптаудан тұрады.
					ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери	Кітапты мұқабада престеу немесе кітаптарды қысу – түптелген қақпақтарға кітап блоктарын салғаннан кейінгі

21	Түптегіш қысқыш) (пресс	дана	1	7 жыл	газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	түптегіш үдеріс: 30-50 см биіктікпен буманы преспен араластырады және белгілі тәжірибелі жолмен ұзақ уақытқа дейінгі қысымда (кітаптар кепкенге дейін) ұстайды.
22	А-3 толық түсті бақылаушысы бар кіші баспахана	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Өте қысқа мерзімдерде көп емес тираждарды басу үшін таптырмайтын машина. Оның жұмысы үшін пленкаларды шығару және басу үшін нысандарды дайындау талап етілмейді. Машина өзі нысанын "күйдіреді", бұл уақытты үнемдейді (макетті алған сәттен бастап баспа басылмағанға дейін 20-30 минут өтеді).
					ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО	Офсеттік басу машинасы – резеңке ені арқылы материалдың үстіңгі түрпішінімен тасымалданатын кескін құрылғысы. Сурет тура,

23	Бір секциялы офсеттік басу машинасы	дана	1	7 жыл	әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә не баспаханалар ы.	айналы емес. Офсеттік бас па имидждік немесе кәдесін өнімдерін өңдеу үшін, сондай-ақ этикалық, журналдық өнімдерді жасау үшін жарнама саласында кең қолданылады.
24	Гильотина	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә не баспаханалар ы.	Гильотина – әртүрлі жұмыстарды орындау кезінде жеткілікті жоғары өнімділікті және жақсы сапаны қамтамасыз ететін парактарды кесуге арналған құрылғы.
25	Желімжаққы ш машина	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә не баспаханалар ы.	Орайтын қорапшалард ың қақпақшалар ы н а , конверттерге, қағаз пакеттерге желімдік жолдарды жағу үшін, сондай-ақ әртүрлі қағаздар мен картондардан жасалған әртүрлі көлемдегі орамдарды жинауға арналған электрлік

						үстел аппараты. Өнімділігі сағатына 2500 дана.
26	Қағаз кесетін машина	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Аппарат әртүрлі форматтағы қағаздарды кесу үшін, жылдық кітапшаларды , альбомдарды , кітаптарды, ашық хаттарды және т.б. қажетті көлемдегі қағаздарды кесу үшін қажет.
27	Көшіру-көбейту аппараты	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары және баспаханалар ы.	Көшіру-көбейту аппараты-күжаттардың, фотосуреттердің , суреттердің және қағаздар мен басқа да материалдарда екі қалыпты кескіндердің көшірмелерін алуға арналған аппарат. Полиграфиялық машиналардан ерекшелігі кіші тиражды кітаптарды, кітапшаларды және т.б. дайындау үшін қолдануға болады.
					ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери	

28	Қағаз кескіш машинаға арналған қосалқы пышақ	дана	3	7 жыл	газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә н е баспаханалар ы.	Қағаз кескіш машинаға арналған қосалқы пышақ.
29	Тігісі жоқ қысқышымен жұмсақ қаптағыштағы кітапшалар, кітаптар, журналдар жасау үшін жабдық	жиынтық	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарын ың редакциялары ж ә н е баспаханалар ы.	Орта және кіші баспаханалар жағдайларын да жұмсақ мұқабалы кітаптар мен кітапшаларды дайындау үшін жабдық.
30	Бейнекамера	жиынтық	3	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудияс ы.	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының шеңберінде өткізілетін деректі-оқу фильмдерінің, бейнероликтердің, оқу-жаттығулардың және іс-шаралардың бейне түсірілімдерін жүргізу үшін.
31	Цифрлық фотоаппарат	жиынтық	2	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудияс ы.	Фото түсірілімдерді, өткізілетін іс-шараларды, концерттік бағдарламаларды, деректі фильмдерді жүргізу, фото материалдарды жинау және фото өнімдерді өңдеу үшін.
						Стационарлық студиялар шегінде түсірілімдер жүргізу үшін. Түсірілім

32	Монтаждық жабдық	жиынтық	2	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудиясы.	орнына телехабарларды тасымалдау үшін және түсірілім үдерісі мен сыртқы қабылдағыштарға (мониторлар, лед-экрандар) ЭБО (әскерлерді басқару орталығына) теледидар сигналдарын беруді жүзеге асыру үшін.
33	A3 фото-принтерлері	дана	2	7 жыл	ҰҰ БҚ бейнестудиясы.	
34	Клише жасауға арналған граверавалды автомат	дана	1	7 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Ұлттық ұланның, өңірлік қолбасшылықтардың, әскери бөлімдердің клишелерін және символикасын өндіру үшін қажет.
35	Пластикалық пружиналармен кітапша жасаушы	дана	1	10 жыл	ҰҰ БҚ, ӨңҚ және ЖОО әскери газеттері мен журналдарының редакциялары және баспаханалары.	Кітапша жабдығы парақтарды бекіту және қиюластыру операцияларын орындау жолымен көпбетті кітапшаларды, буклеттерді, журналдарды және дәптерлерді жетілдіру дайындауға арналған.

№ 3 заттай норма

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының әскери оркестрлерін қамтамасыз ету үшін музыкалық аспаптар мен мүліктер

p/c №	Атауы	Өлшем бірлігі	Норма бойынша тиісті		Пайдалану мерзімі	Заттай нормаларды қолдану саласы	Заттай нормаларды анықтауды және қолдануды нақтылайты н сипаттамала р
			Әскери бөлімдер мен ӘИ әскери оркестрлері	ҰҰ орталық оркестрі			
1	Флейта	дана	1	2	7 жыл		Музыкалық шығармалар ды жеке, оркестр және ансамбль құрамында орындау, жабық үй-жайлард а да және ашық ауада д а пайдаланыл ады.
2	Флейта (пикколо)	дана	1	2	7 жыл		Цилиндр түтікті пішін, тесігі және қақпағы бар жоғары тембрлі үрмелі ағаш аспап. Кіші флейта кәдімгіден екі есе қысқа және октавадан жоғары естіледі.
3	Кларнет	дана	3	9	7 жыл		Тілшелі ағаш (пластикалы қ) бір таяқшасы бар музыкалық аспап.

4	Саксофон-альт	дана	2	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының әскери оркестрлері	Тілшелі үрмелі музыкалық аспаптарға жататын таяқ үрмелі музыкалық аспаптардың дыбыс шығару қандасты бойынша саксофонның едәуір таратылған төрт түрінің ең үлкені.
5	Саксофон-тенор	дана	1	1	7 жыл		Мыс музыкалық үрмелі аспап – спиральдық бүгілген кең қонышты керней.
6	Валторна	дана	4	6	7 жыл		Күшті, үнді тембрлі үрмелі мыс музыкалық аспап.
7	Труба	дана	2	2	7 жыл		Белгісіз жоғары үнді мембранофонға жататын соқпалы музыкалық аспап. Оркестрдің негізгі соқпалы аспаптарының бірі.
8	Кіші барабан	дана	1	1	5 жыл		Белгісіз жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап. Құйма және кезекті созымды жолымен ерекше қорытпалар

9	Тарелкалар	жұп	1	1	5 жыл	д а н жасалған, дөңес кейіпті 2 дискіден тұрады. Тәрелке ортасында аспапты таспаға бекітуге арнайы тіреуішке бекітуге арналған тесігі бар.
10	Үлкен барабан	дана	1	1	5 жыл	Төменгі көрсеткішті, белгісіз жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап.
11	Үшбұрыш	дана	1	1	7 жыл	Иілген қалыптағы үшбұрышты , металл шыбық түріндегі (әдетте құрыш немесе алюмин) соқпалы музыкалық аспап. Бұрыштары ның бірі а ш ы қ қалдырылға н (шыбықтың с о ң ы сүйкелген). Үшбұрыш әлдеқайда жоғары үнді аспапқа жатады.
						Соқпалы музыкалық аспап. Бір тоғыншасы

12	Бубен	дана	1	1	7 жыл	бар, аспаптың шығатын дыбысы металлдық тәрелкелер немесе қоңырау болып табылады.
13	Кастаньеттер	дана	1	1	7 жыл	Екі қайқы пластинка-қабыршақтары бар, үстіңгі бөліктерінің арасы баумен байланған, соқпалы музыкалық аспап.
14	Литаврлар	жиынтық	1	1	7 жыл	Белгілі бір жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап. Ашық жағы былғарымен немесе пластикпен тартылған, екі және одан да көп (беске дейін) металл құтылар жүйесін құрайды.
15	Концерттік қоңыраушылар	дана	1	1	10 жыл	Симфониялық оркестрдің соқпалы музыкалық аспабы (идиофон). Рама-тіректелінген диаметрі 25–38 мм 12–38 цилиндрлік металл

						кернейлері бар жиынтық (биіктігі шамамен 2 м).
16	Ксилофон	дана	1	1	7 жыл	Белгілі бір жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап. Белгілі ноталардың күйіне келтірілген, әртүрлі ауқымды бірқатар ағаш кесектеріне тұрады.
17	Виброфон	дана	1	1	10 жыл	Белгілі жоғары үнді металл идиофонға жататын соқпалы музыкалық аспап.
18	Ұру кондырғысы	ж-қ	1	1	7 жыл	Соқпалы музыкалық аспап. Ойнауға икемді барабандардан, тәрелкелерден және басқа да соқпалы аспаптардан тұрады.
19	Корнет	дана	3	5	7 жыл	Кернейді еске түсіретін, бірақ кең және қысқа түтігі бар, вентилдермен емес, ал пистондармен жабдықталғ

							ан мыс үрмелі музыкалық аспап.
20	Тенор	дана	2	2	7 жыл		Белгілі
21	Тромбон	дана	3	3	7 жыл		жоғары үнді
22	Баритон	дана	1	1	7 жыл		әртүрлі кең комензуралық аспаптар болып табылатын мыс үрмелі мүштік аспап.
23	Туба	дана	2	3	7 жыл		
24	Концерттік пюпитрі	дана	20	35	7 жыл		Ноталарға арналған тіреуіш
25	Жорықтық пюпитрі	дана	20	35	7 жыл		жабық үй-жайлард а да және ашық ауада д а пайданылад ы.
26	Дирижерлік пюпитрі	дана	1	1	7 жыл	Қазақстан Республика сы Ұлттық ұланының әскери оркестрлері	Ноталарға арналған тұғыр.
27	Гобой	дана	-	2	7 жыл	Қазақстан Республика сы Ұлттық ұланының әскери оркестрлері	Музыкалық шығармалар ды сольно, оркестр және ансамбл құрамында орындау, жабық үй-жайлард а да және ашық ауада д а орындалады . Тілшелі үрмелі аспап. Екі буыннан және шағын қоныштан тұратын (ұзындығы 59-61 см) ағаш шекті түтік. 20-

							дан астам ойын тесіктері бар, үлкен бөлігі қақпақшала рмен жабылады.
28	Фагот	дана	-	1	7 жыл		Төмен көрсеткішті ағаш үрмелі музыкалық аспап.
29	Дауыс ұлғайтқыш аппаратура	ж-қ	1	1	7 жыл		Дыбысты күшейтуге арналған техникалық құралдар. Дыбыс тербелістері ара-қашықтықта дыбыстарды жеткізу үшін электрлікке айналатын құрал. Тырна тәріздес микрофондық тірек күшейтпелі, тораптарын а металл құйылған, биіктігі 100-176 см, тырна 80 см.
30	Тұғырлы микрофон	дана	2	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының әскери оркестрлері	
31	Дирижерлік таяқшалар	дана	6	6		Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының әскери оркестрлері	Ағаш (пластмассалық) таяқша.

№ 4 заттай норма

Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі үшін
музыкалық аспаптар, жабдықтар және басқа да мүліктер

--	--	--	--	--	--	--

p/c №	Атауы	Өлшем бірлігі	Норма бойынша тиісті	Пайдалану мерзімі	Заттай нормаларды қолдану саласы	Заттай нормаларды анықтауды ж ә н е қолдануды нақтылайтын сипаттамалар
			Ә н - б и ансамблі			
1	Рояль	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ә н - б и ансамблі	Музыкалық шығармаларды жеке, оркестр және ансамбль құрамында орындау, жа бы қ үй-жайларда да және ашық ауада да орындалады. Музыкалық аспап, фортепианон ың негізгі түрі , ішектері, декалары ж ә н е механикалық бөлігі көлденең орналасқан, корпусы қанат тәріздес , а л клавиштердің көмегімен ішектерден к и і з балғалармен соққанда дыбыстар шығады.
						Музыкалық шығармаларды жеке, оркестр және ансамбль құрамында орындау, жа бы қ үй-жайларда да және ашық ауада да орындалады.

2	Синтезатор	дана	4	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Дыбыс толқындарының бір немесе бірнеше генераторының көмегімен дыбысты синтездейтін электрондық музыкалық аспап. Қажетті дыбыс электрлік сигнал қасиеттерінің өзгеруі есебінен жетеді.
3	Флейта	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Музыкалық шығармаларды жеке, оркестр және ансамбль құрамында орындау, жабық үй-жайларда да және ашық ауада да орындалады. Тесіктермен және қалпақтармен жұмыр түтік тәріздес жоғары тембрлі ағаш үрмелі аспап. Кіші флейта әдеттегіден екі есе қысқа және дыбысталуы октавадан жоғары.
4	Ұрмалы қондырғы	жиынтық	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық	Соқпалы музыкалық аспап. Ойнауға ыңғайлы барабандардың, тәрелкелердің

					ұланының Ән - би ансамблі	және басқа да соқпалы аспаптардың жиынтығы.
5	Электрогитар а (соло)	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Ішекті шертпелі музыкалық аспап, мыс ішекті тербелісінің электр тоғы тербелісіне айналатын, тегіс корпусты және электрлік дыбыс түсіргіш гитараның бір түрі.
6	Электрогитар а (ритм)	дана	2	7 жыл		
7	Электрогитар а (бас)	дана	7	7 жыл		
8	Литаврлар	жиынтық	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Белгілі бір жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап. Ашық жағы былғарымен немесе пластикпен тартылған, екі және одан да көп (беске дейін) металл құтылар жүйесі.
9	Флейта (пикколо)	дана	3	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Цилиндр түтікті пішіні, тесігі және қақпағы бар, жоғары тембрлі үрмелі аспап.
10	Оркестрлік кернейлер	дана	4	7 жыл		Күшті, үнді тембрлі үрмелі мыс музыкалық аспабы.
11	Тромбон	дана	4	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының	Белгілі бір жоғары үнді кең комензуралық аспаптардың

					Ән - би ансамблі	бірі болып табылатын мыс үрмелі мүштік аспап.
12	Саксофон альт	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Тілшелі үрмелі ағаш музыкалық аспаптарға жататын дыбыс шығару қағидасы бойынша таяқшалы үрмелі музыкалық аспап саксофонның едәуір тараған төрт түрінің ең үлкені.
13	Саксофон тенор	дана	2	7 жыл		
14	Саксофон баритон	дана	1	7 жыл		
15	Саксофон сопрано	дана	1	7 жыл		
16	Гобой	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Тілшелі үрмелі аспап. Екі буыннан және шағын қоныштан тұратын, (ұзындығы 59-61 см) ағаш шекті түтік. 20-дан астам ойын тесігі бар, үлкен бөлігі қақпақшалар мен жабылады.
17	Кларнет	дана	3	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Бір таяқшасы бар тілшелі ағаш (пластикалық) үрмелі музыкалық аспап.
						Жеке аспап ретінде сондай-ақ топта да, академиялық және эстрадалық музыкада қолданылады.

18	Скрипка	дана	4	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Жоғары көрсеткішті ішекті ысқы музыкалық аспап. g, d1,a1 ,e2 (соль кіші октавамен, ре, ля бірінші октавамен, ми екінші) түбіртек бойынша күйге келтірілген төрт ішегі бар .
19	Альт	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Жеке аспап ретінде, сондай-ақ топта да, академиялық ж ә н е эстрадалық музыкада қолданылады. Осындай жабдығы бар, скрипкаға ұқсас, бірақ бірнеше үлкен көлемде, төмен көрсеткіште дыбысталатын , ішекті-ысқы музыкалық аспап. Альтаның ішектері скрипкадан төмен квинтқа және октавадан жоғары күйге келтірілген.
						Жеке аспап ретінде сондай-ақ топта да, академиялық ж ә н е эстрадалық

20	Виолончель	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	музыкада қолданылады. Бастық және тенорлық көрсеткіштің ішекті ысқы музыкалық аспап, скрипка немесе альт сияқты осылай құрылған, бірақта үлкен көлемді.
21	Контрабас	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Ең төмен көрсеткішті ішекті ысқы музыкалық аспап.
22	Фагот	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Төмен көрсеткішті, ағаш үрмелі музыкалық аспап.
23	В трубасы	дана	4	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Күшті, үнді тембрлі үрмелі мыс музыкалық аспабы.
24	Ксилофон	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Белгілі бір жоғары үнді соқпалы музыкалық аспап. Белгілі ноталардың күйіне келтірілген бірқатар ауқымды ағаш кесектерінен тұрады.
25	Прима қобыз	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Қазақтың ұлттық ішекті ысқы музыкалық аспабы.

26	Әмбебап тестер	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	RJ-45,12 және В N C алмалы-салма л ы магистралдық желілер мен патчкордтард ы тексеруге арналған әмбебап құрал. Құрылғы қарапайым кабельдік тестерден тұрады. Құрылғы жеке бөлікке ажырату арқылы тестілеу кезінде кабельдік желілердің соңына жалғанатын, екі бірдей бөлімдерден қабылдап алудан тұрады.
27	Пюпитрлер	дана	40	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Орында және қозғалыстағы ноталарға арналған тұғыр.
28	Ішектер	ж-қ	40	5 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Музыкалық аспаптарда ойнау үшін. Гитараларға арналған ішектер.
						Музыкалық шығармалард ы жеке, оркестр және ансамбль құрамында орындау, жабық үй-жайларда да және ашық

29	Микрофондар (әртүрлі)	ж-қ	12	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық	ауада да орындалады. Дыбыс тербелістері ара қашықтықта дыбыстарды жеткізу үшін электрлікке айналатын құрал.
30	Дауыс зорайтуға және жазып алуға арналған микшерлік пульт	ж-қ	4	7 жыл	ұланының Ән-би ансамблі	Дыбыс сигналдарын ың мәліметтері: бір немесе одан көп шығысқа бірнеше көздерді қосуға арналған электрондық құрылғы. Сондай-ақ микшерлік пульттың көмегімен сигналдардың бағыттары жүзеге асырылады.
31	Ритм бокс	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Дыбыс студия мен эстрадалық топта қолданылады. Сокпалы синтезаторды ң қарқынды, жалпы тембрді (жоғары жиілік) өзгеруінің, барабандарды ң, қылдардың, тәрелкелердің және жалпы дауыс қаттылығыны ң жеке қосылу

						мүмкіншілігі мен әртүрлі стилдердегі престік ырғақтары бар. Сондай-ақ клавишаның бастау-тоқтау және стиль вариацияларының түймешелері бар.
32	Домбыра – бас	дана	4	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Жеке аспап құрал ретінде, сондай-ақ топта да, фольклорлық және эстрадалық музыкада қолданылады. Қолмен жасалған ішекті шертпелі музыкалық аспап.
33	Қыл қобыз	дана	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Жеке құрал ретінде, сондай-ақ топта да, фольклорлық және эстрадалық музыкада қолданылады. Қазақтың ұлттық ішекті ысқы музыкалық аспабы.
34	Бас қобыз	дана	1	7 жыл		Жеке аспап құрал ретінде, сондай-ақ топта да, фольклорлық және эстрадалық музыкада қолданылады.

35	Шертер	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Қазақтың ұлттық ішекті ысқы музыкалық аспабы. Ішекті шертпелі музыкалық аспап.
36	Жетіген	дана	1	7 жыл		Гусли пішінін немесе жатқан арфаны еске түсіретін, қазақтың көне жеті ішекті шертпелі аспабы.
37	Аса таяк	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Дыбысталуы жоғары соқпалы музыкалық аспап.
38	Дауылпыз	дана	1	7 жыл		Қазақтың соқпалы түрдегі көне музыкалық аспабы.
39	Саз сырнай	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Балшықтан жасалған үрмелі музыкалық аспап. Оның барлық тесіктері дыбыс шығару үшін.
40	Шаң қобыз	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Музыкалық аспап. Дыбыс шығаратын тілшелі музыкалық аспаптарға жатады. Ойнаған кезде тіске немесе ерінге қысады, ауыз қуысы дыбыс көтергішінің рөлін ойнайды.

41	Акустикалық әсерлі қондырғылар	жиынтық	2	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Концерттер өткізуде және дыбыс студиясында жазуда пайдаланылады. Микрофондардан, магнитофондардан және басқа да көздерден төменгі жиілік сигналдарды күшейтуге арналған. Ол эстрадалық музыкалық ансамбльдердің құрамындағы жұмысықа есептелген.
42	Маримба	дана	1	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән-би ансамблі	Тоқпақтармен ұру бойынша ағаш кесектерінің рамаларында бекітілген, клавиатуралық соқпалы музыкалық аспап, ксилофон тектес. Маримбаның ксилофоннан ерекшелігі – әрбір тоқпақпен шығарылатын дыбыс ағаш немесе металл дыбыс көтергішімен күшейтіледі.
					Қазақстан Республикасы Ұлттық	Музыкалық аспаптарды сақтау үшін ансамбльдің концерттік орындаулары

43	Клавишалар қоятын тұғыр	жиынтық	4	7 жыл	ұланының Ән - би ансамблі	н д а пайдаланылады. Музыкалық аспаптарға арналған тұғыр.
44	Микрофондарға арналған таған	дана	40	7 жыл	Қазақстан Республикасы Ұлттық ұланының Ән - би ансамблі	Ансамбльдің концерттік орындаулары н д а пайдаланылады. Тырна тәріздес, тірек микрофондық күшейтілген, тораптарына металл құйылған, биіктігі 100-176 см, тырна 80 см.

№ 5 заттай норма

жылжымалы ақпараттық кешен, дыбыс тарату станциясы

Р/с №	Атауы	Өлшем бірлігі	Норма бойынша тиісті	Пайдалану мерзімі	Заттай нормаларды қолдану саласы	Заттай нормаларды анықтауды ж ә н е қолдануды нақтылайтын сипаттамалар
1	2	3	4	5	6	7
1	Жылжымалы ақпараттық кешен	жиынтық	1	12 жыл	МТО, клуб.	Жылжымалы ақпараттық кешен - әскери қызметшілердің бос уақытын ұйымдастыруға және далалық жағдайларда ақпараттық жұмыстарды техникалық қамтамасыз етуге арналған (

						КАМАЗ 41310 базасында).
2	Дыбыс тарату станциясы	жиынтық	1	12 жыл	МТО, клуб.	Дыбыс тарату станциясы - негізгі және алып шығаратын дауыс зорайтқыш арқылы, сондай-ақ қозғалыста және тұрақта УҚТ ҚТ радиостанция лары арқылы далалық жағдайларда сөз сөйлеу және музыкалық хабарларды жүргізуге арналған. Соғыс жағдайларын да әскерлерге және қарсылас халыққа ауызша насихаттарды жүргізуді, өзінің әскерлеріне ақпараттар мен командаларды беруді қамтамасыз етеді.